

активи. Незаконне переведення безготівкових коштів у готівку залишається досить прибутковим і розповсюдженим видом нелегального бізнесу для обслуговування організованої злочинності. Нерідко такі операції, а також створення “конвертаційних центрів” відбувається за сприяння, допомоги та участі безпосередньо працівників банків, юристів, адвокатів, нотаріусів, аудиторів тощо. Таким чином, зупинення або обмеження діяльності з незаконного переведення коштів у готівку стає одним з першочергових завдань у боротьбі з кримінальною економікою, яке поряд з виявленням та блокуванням зв’язків злочинців з легальним сектором залишить організовані злочинні групи без фінансової підтримки.

*В. В. Шпачук, канд. держ. упр., доц.,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

ОСНОВНІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗАХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ УКРАЇНИ

Низька ефективність вітчизняної системи державного управління банківською системою, недосконалі засади її функціонування вимагають дієвих заходів, які б дозволили їй забезпечувати стабільність банківської системи. Їх вдосконалення повинно здійснюватись за такими напрямками: координація діяльності суб’єктів системи державного управління вищого та центрального рівнів в межах стратегічних завдань, шляхом визначення їх завдань, функцій, обов’язків в макроекономічній, регулятивній та операційній (управлінській) сферах; налагодження співпраці та чіткої взаємодії між всіма суб’єктами (державними органами всіх рівнів), між суб’єктами та об’єктами системи державного управління в макроекономічній, регулятивній та операційній (управлінській) сферах; засади функціонування суб’єктів системи державного управління, НБУ.

Модернізація засад функціонування системи державного управління банківською системою вимагає здійснення переходу до макропруденційного регулювання та нагляду за банківською системою, а також вдосконалення інструментарію нагляду за банківськими установами. Постійні кризи банківських країн світу показали, що для якісного управління банківськими системами існує реальна потреба в розумінні та виявленні загальних трендів та ризиків банківського сектору на первинних етапах їх прояву, а розрахунок індикаторів фінансової стійкості, що здійснюється окремими державами і Україною, лише перший крок в цьому напрямку, який спрямований на підтримку макроекономічного аналізу. Саме такі дії здатні сприяти забезпеченню стабільного функціонування

банківської системи, керуванню та обмеженню системних ризиків, мають превентивний характер по відношенню до криз.

Створена в США у 2008 році робоча група з питань розробки реформ фінансового регулювання “Squam Lake Working Group on Financial Regulation”, до складу якої входили провідні науковці з питань функціонування фінансової та банківської систем (А. Бернارد, Д. Дайємонд, Дж. Кемпбел, Дж. Кохрейн, Ф. Мішкін, М. Слоутер, Р. Шиллер та інші), у підсумковому документі відзначила, що “центральний банк держави повинен бути системним фінансовим регулятором і його необхідно наділити мандатом для підтримання стабільності фінансової системи”. Підсумки та доводи зазначеної групи стали підставою для розширення повноважень ФРС (США). Дані висновки та пропозиції групи вчених є актуальними і для банківської системи та державних органів України. При цьому, макропруденційний нагляд та нагляд за банківськими установами не повинні існувати окремо. Вони повинні утворювати єдину систему в межах макропруденційного регулювання та нагляду, зважаючи на їх особливості та значну кількість позитивних якостей: те що можна побачити при здійсненні макропруденційного нагляду не завжди можна побачити при здійсненні мікропруденційного нагляду, а нагляд, що зосереджений на проблемах окремого банку, може пропустити розвиток більш широких проблем в системі. Як зазначає А. Вебер вважає, що головними напрямками подальшого розвитку всієї фінансової системи стосовно фінансового регулювання та нагляду повинні бути: поліпшення регулювання та нагляду на мікроекономічному рівні; вдосконалення контролю системного ризику на макроекономічному рівні; забезпечення гарантій ефективної взаємодії між мікроекономічним і макроекономічним рівнями пруденційного нагляду та зустрічними звірками з аналізом ризиків для стабільності цін; забезпечення тісної співпраці між національними органами нагляду з врахуванням посилення транскордонного характеру кризи.

Є. А. Ящук,

*ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”*

КОРПОРАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК І КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

На сучасному етапі розвитку банківської системи вітчизняні банки прагнуть досягти фінансової стійкості, використовуючи при цьому нові управлінські технології, ефективність яких апробована зарубіжною практикою. Насамперед це стосується пошуку форм і методів